

МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ
«ПСИХОЛОГИЯ В КАЗАХСТАНЕ: ПРОШЛОЕ, НАСТОЯЩЕЕ, БУДУЩЕЕ»
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

	8
	9
	ҒЕР
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің 80 жылдығы және «Психология» бөлімі ашылуының 25 жылдығына арналған «ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ПСИХОЛОГИЯ: ӨТКЕНІ, БҮГІНІ, БОЛАШАҒЫ» тақырыбындағы Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының МАТЕРИАЛДАРЫ	Х И 11
	16
МАТЕРИАЛЫ	
Международной научно-практической конференции «ПСИХОЛОГИЯ В КАЗАХСТАНЕ: ПРОШЛОЕ, НАСТОЯЩЕЕ, БУДУЩЕЕ», посвященной 80-летию Казахского национального университета аль-Фараби и 25-летию открытия отделения психологии	22 29 32
	СЫ
MATERIALS	
International Research and Practical Conference “PSYHOLOGY IN KAZAKHSTAN: PAST, NOWADAYS AND FUTURE” Dedicated to 25th Anniversary of Foundation of “Psychology” Department and to 80th Anniversary of Al-Farabi Kazakh National University	ЕТЕ 38
	45
1 том	50
	54
	58
	61
Алматы, 2013 ж.	

УДК 159.9
ББК 88
Ә 49

МЕЖ
«ПСИХО

Төраға:

Мұтанов Ғ.М., техника ғылымдарының докторы, профессор, академик, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректоры

Төраға орынбасарлары:

Бүркітбаев М.М., химия ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ бірінші проректоры

Рамазанов Т.С., физика-математика ғылымдарының докторы, профессор әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ғылыми-инновациялық жұмыс жөніндегі проректоры

Ахмед-Закн Д.Ж., техника ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу жұмыс жөніндегі проректоры

Жаманбалаева Ш.Е., әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ әлеуметтік даму жөніндегі проректоры

Масалимова А.Р., философия ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ философия және саясаттану факультетінің деканы

Қылышбаева Б.Н., әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ философия және саясаттану факультеті деканының ғылыми-инновациялық жұмыс және халықаралық ынтымақтастық жөніндегі орынбасары

Қалымбетова Э.К., психология ғылымдарының кандидаты, доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ философия және саясаттану факультеті жалпы және этникалық психология кафедрасының менгерушісі

Ә 49

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің 80 жылдығы және «Психология» бөлімі ашылуының 25 жылдығына арналған «ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ПСИХОЛОГИЯ: ӨТКЕНІ, БҮГІНІ, БОЛАШАҒЫ» тақырыбындағы Халықар.ғыл.-практ. конф. материалдары = «ПСИХОЛОГИЯ В КАЗАХСТАНЕ: ПРОШЛОЕ, НАСТОЯЩЕЕ, БУДУЩЕЕ», посвященной 80-летию Казахского национального университета аль-Фараби и 25-летию открытия отделения психологии: материалы междунар. науч.-практ. конф. = Materials International Research and Practical Conference "PSYCHOLOGY IN KAZAKHSTAN: PAST, NOWADAYS AND FUTURE" Dedicated to 25th Anniversary of Foundation of "Psychology" Department and to 80th Anniversary of Al-Farabi Kazakh National University. Алматы, 2014.

ISBN 978-601-7453-40-4
Т.1.-2014.-419 б.
ISBN 978-601-7453-41-1

УДК 159.9
ББК 88

Ұйымдастыру алқасының мүшелері:

Жарықбаев Қ.Б., педагогика ғылымдарының докторы, психология ғылымдарының докторы, жалпы және этникалық психология кафедрасының профессоры

Жұбаназарова Н.С., психол.ғ.к., жалпы және этникалық психология кафедрасының доценті, оқу-әдістемелік және тәрбие жұмысы жөніндегі кафедра менгерушісінің орынбасары

Жолдасова М.К., жалпы және этникалық психология кафедрасының аға оқытушысы, PhD, ғылыми-инновациялық жұмыс және халықаралық ынтымақтастық жөніндегі кафедра менгерушісінің орынбасары

Түркіпен-ұлы Ж. пед.ғ.к., жалпы және этникалық психология кафедрасының профессоры

Жақыпов С.М., психол.ғ.д., жалпы және этникалық психология кафедрасының профессоры

Ким А.М., психол.ғ.д., жалпы және этникалық психология кафедрасының профессоры

Дүйсенбеков Д.Д., психол.ғ.д., жалпы және этникалық психология кафедрасының профессор м.а.

Бердібаева С.К., психол.ғ.д., жалпы және этникалық психология кафедрасының профессоры

Аймағанбетова О.Х., психол.ғ.д., жалпы және этникалық психология кафедрасының профессоры

Ахтаева Н.С., психол.ғ.д., жалпы және этникалық психология кафедрасының профессоры

Тоқсанбаева Н.Қ., психол.ғ.д., жалпы және этникалық психология кафедрасының профессоры

Ташиннова Ф.С., психол.ғ.д., жалпы және этникалық психология кафедрасының профессор м.а.

Қабақова М.П., психол.ғ.к., жалпы және этникалық психология кафедрасының доценті

Құдайбергенова С.К., психол.ғ.к., жалпы және этникалық психология кафедрасының доценті м.а.

Құнанбаева М.Н., психол.ғ.к., жалпы және этникалық психология кафедрасының доценті м.а.

Файзуллина А.К. жалпы және этникалық психология кафедрасының аға оқытушысы

Салықова А.Т., жалпы және этникалық психология кафедрасының аға оқытушысы

Лиясова А.А., жалпы және этникалық психология кафедрасының аға оқытушысы

ISBN 978-601-7453-41-1 (т.1)
ISBN 978-601-7453-40-4 (общ.)

© ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ, 2014

Масалимова А
ПСИХОЛОГИ
Клюева А.И. М
ПСИХОЛОГО

1 СЕКЦИЯ. Қ
МЕН ТҮЛҒА
СЕКЦИЯ 1. П
ФАКТАХ

Джакупов С.М
СТАНОВЛЕНИ
КАЗАХСТАНИ
Дүйсенбеков Д
ПСИХОЛОГИ
РАЗВИТИЕ СИ
Тынышбаева
ЕВРАЗИЙСКИ
ГУМИЛЕВА: I
Даулет Т.К. Қ
ЖӘНЕ ЭТНОЛ
Сабинова Ж.І

2 СЕКЦИЯ.
АЯСЫНДАҒЫ
СЕКЦИЯ 2.
НОВОЙ СТР
Блок О.Г., И
БУДУЩЕГО I
Ахметова А.,
ЭТНОПСИХС
ЭКОЛОГИЧЕ
Есімғалиева
ҮРДІСІНІП
Жумарова С.
ОСОБЕННОС
Жұбанышов
РЕПАТРИАЕ
НЕГАТИВИЗ
Лиясова А.А
ЭТНОПСИХ
ЖАЙЫНДА

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ
«ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ПСИХОЛОГИЯ: ӨТКЕНІ, БҮГІНІ, БОЛАШАҒЫ»

Марденова Ж.М., Бердібаева С.Қ. ҚАЗІРГІ ЗАМАНЫҢ ҚАЗАҚ ӘЙЕЛДЕРІНҢ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	66
Наурызалина Д.Г., Карабалина А.А., Есеналина А.С. ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЭТНИЧЕСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ СТУДЕНТОВ	72
Резванцева М.О. ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ СПЕЦИФИКА ОЦЕНИВАНИЯ У СТАРШЕКЛАССНИКОВ ВОСТОЧНОГО И ЗАПАДНОГО РЕГИОНОВ СНГ	79
Сайлыбаева Қ.Ә., Ниетбаева М.Ә. ЭТИКАЛЫҚ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚТЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ҰЛТТЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	89
Сейдалиева Г.Ш., Сабекова Д.А., Оразбаева А.Ш. ЭТНОСТЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРДІҢ НЕГІЗГІ КОМПОНЕНТТЕРІНІҢ ҚАЛЫПТАСУ ТАРИХЫ МЕН ДАМУЫ	95
Сейітнұр Ж.С., Жолдасова М.К. ИНДИГЕНДІК ПСИХОЛОГИЯНЫҢ ЖАҢДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ РӨЛІ	102
Тәуіпбаева А.Т., Махмудова Г.Т. ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ТАБИҒАТ ҚОРҒАУ ДӘСТҮРЛЕРІ АРҚЫЛЫ ОТБАСЫНДА ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ	109
Тоқсанбаева Н.Қ., Нағашбекова М., Узакбаева Л. ЭТНОПСИХОЛОГИЯДАҒЫ КРОССМӘДЕНИ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОЛДАНБАЛЫ АЛҒЫШАРТЫ	115
Усманов Ә.Ә. ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ ТӘРБИЕСІНІҢ ЭТНОПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	120

**3 СЕКЦИЯ ҚАЗІРГІ ЗАМАН ПСИХОЛОГИЯСЫНЫҢ ҚОЛДАНБАЛЫ
АСПЕКТІЛЕРІ**

**СЕКЦИЯ 3 ПРИКЛАДНЫЕ АСПЕКТЫ СОВРЕМЕННОЙ
ПСИХОЛОГИИ**

Абдикерова Г.О., Омарова Ә.Т. ӘЛЕУМЕТТІК ӨЗІН-ӨЗІ СЕЗІНУДІ ӘЛЕУМЕТТАНУЛЫҚ ЗЕРТТЕУ МӘСЕЛЕСІ	126
Ағабаева Ш.Б., Бөлегенова М.С., Садықова Н.М. ТҮЛҒАНЫҢ ӨЗІН- ӨЗІ ӨЗЕКТЕНДІРУІНІҢ ГЕНДЕРЛІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	130
Айтышева А.М. СТУДЕНТТІҢ ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУЫНЫҢ БОЛАШАҚ МАМАНДЫҒЫНА ДАЙЫНДАЛУЫНА ЫҚПАЛЫ	135
Altynbek Zh., Aimagambetova A. RELIGIOUS IDENTITY OF YOUTH IN KAZAKHSTAN	140
Ақышова Н.М., Дәужанова Л.М. МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ АДАМГЕРШІЛІК ҚАСИЕТТЕРІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДА ОТБАСЫНЫҢ АЛАТЫН ОРНЫ	146
Ақышова Н.М., Жүнісова Г.Ж., Қуанова С.Б. СУИЦИД - ӘЛЕУМЕТТІК- ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰБЫЛЫС РЕТІНДЕ	153

«П
Алибаев
АППАРА
ЕРЕКШЕ
Алимбае
ОСОЗНА
ПОНИМ
Алтынба
ЕҢБЕКК
Асаубае
ЖАСАУ,
Аскарба
ҒАЛАМ
ШАРТТА
Әмірова
ЖАСӨСІ
ЕТУІ....
Бақимов
ҚАЛЫП
ЕРЕКШЕ
Балабай
ПСИХО
Бахрамов
ОБУЧЕН
Бахтыбе
ПОЛИТИ
Бердібае
ШЕТ ЕЛ
ПСИХО
Бисемба
И ЕЕ ПР
Болтаев
МАМАН
Болтаев
ПСИХО
Борбасо
ЖӘНЕ К
ШАРТЫ
ПСИХО
Бүйемба
ПСИХО
ҚЫЗМЕ
Досымб
ПРАВО
ПЕРСПЕ

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ
«ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ПСИХОЛОГИЯ: ӨТКЕНІ, БҮГІНІ, БОЛАШАҒЫ»

6. Лебедева С.О., Пучкова М.О. Социальное самочувствие горожан социологическая проблема // Материалы III международной научной студенческой конференции «Научный потенциал студенчества в XXI веке». Ставрополь, 2009. С.111-114.

8. Козырева П.М. Социальная адаптация населения России в постсоветский период // Социологические исследования. 2011. № 6. С.214-218.

9. Русалинова А.А. Уровневый подход в изучении социального самочувствия населения // Социальное самочувствие населения в современной России. Ростов н/Д, 2010. С. 177-180.

10. Сергеева Т.Б. Генезис и факторы социального самочувствия населения в современной России. Ростов н/Д, 2010. С. 190-191.

В данной статье посвящена теоретико-методологическим проблемам и анализу феномена «социального самочувствия», представлен междисциплинарный подход исследования данного феномена, а также описывается структура социального самочувствия.

This article is devoted to theoretical and methodological issues and analyze the concept of "social state", represented an interdisciplinary research approach of this phenomenon, and describes the structure of social wellbeing.

ТҰЛҒАНЫҢ ӨЗІН-ӨЗІ ӨЗЕКТЕНДІРУІНІҢ ГЕНДЕРЛІК
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Ағабаева
Бөлегенова
Садықова

Мақалада тұлғаның өзін-өзі өзектендіруі мен оның гендерлік ерекшеліктері қарастырылады. Сонымен қатар, тұлға ұғымына, гендерлік психология ұғымына түсініктеме берілген. Нақты тақырыпты зерттеу қазіргі кезде еш өзектілігі жоғалмаған. Себебі, қазіргі кезде гендерлік психология ерекше қызығушылықпен талқыланатын тақырып. Негізгі ұғымдар: тұлға, өзін-өзі өзектендіру, гендерлік ерекшеліктер.

Психологиялық ғылымда "тұлға" категориясы іргелі ұғымдардың қатарына жатады. Бірақ "тұлға" ұғымы тек психологияға тән емес, ол барлық қоғам ғылымдармен зерттеледі, оның ішінде философиямен, әлеуметтанумен, педагогикамен, т.б. Сонда психологиялық ғылым шеңберінде тұлғаның өзін-өзі өзектендіруінің спецификасы неде және психологиялық тұрғыдан тұлға дегеніміз не?

Себебі, тұлға деген не деген сұраққа барлық психологтар түрліше жауап береді. Олардың жауаптары мен ойларының әрқилы болуы тұлға феноменінің күрделі екендігін білдіреді. Осы орайда И.С. Кон былай деп жазады: "Тұлға" ұғымының жағынан, ол нақты индивидті әрекет субъектісі ретінде, оның барлық жеке қасиеттерімен, әлеуметтік рольдерімен бірге белгілейді. Екінші жағынан, "тұлға" индивидтің әлеуметтік қасиеттері ретінде, осы адамның басқа адамдармен өзара немесе жанама өзара әрекеттесуі нәтижесінде түзілген бойындағы әлеуметтік қасиеттерінің маңызы бар қасиеттердің жиынтығы ретінде түсіндіріледі. Тұлғамен қарастырылатын феномен бі